

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.SAN.2023/635-5783
Konu: Genel Sirküler

Mersin, 06/12/2023

Sayın Üyemiz,

Konu 1: Somaliland Bölgesinde Riskli Firma Uyarısı

Türkiye İhracatçılar Meclisinden (TİM) alınan bir yazıda, Nairobi Ticaret Müşavirliğimiz tarafından iletilen bir yazıya atıfla, bir firmamızın yasal temsilcisi tarafından Nairobi Ticaret Müşavirliğine gönderilen bir başvuruya istinaden, şirketlerinin aşağıda bilgileri bulunan Somaliland bölgesinde yerleşik şirketten ihracatlarına karşılık alacakları olduğu, ancak ilgili yabancı şirketin borcunu ödemediği bildirilmiş olup, Müşavirliğimizden yardım talep ettiği belirtilmektedir.

Yazının devamında, Somaliland'de yerleşik firmaya Müşavirliğimizce ulaşılmaya çalışıldığı ancak ilk görüşmede borçlarını ödeyeceklerini bildirmelerine rağmen sonrasında iletişimden kaçınmaya başladıkları belirtilmiş olup, bahsi geçen Türk firmasının alacak sorununun hala devam etmekte olduğu ve konunun hukuki yönden takibinin devam etmekte olduğu ifade edilmektedir.

SOMALILANDBEVERAGEINDUSTRIES

COCA-COLABOTTLERSOFSOMALILAND
OGFBUILDING, MAINBRIDGE ROAD
HARGEISA, SOMALILAND

Moustapha Osman Guelleh (moustapha.osman@laas-group.com)
Ahmed Adem Dahir (ahmed.dahir@laas-group.com)
Abdourahman Chideh Ahmed (abdirahman.chideh@laas-group.com)
Abdo Moumin Moussa (abdo.moumin@laas-group.com)
Jama Abdi (jamal.abdi@laas-group.com)

Konu 2: Tütün, Tütün Mamulleri, Makaron, Yaprak Sigara Kağıdı, Sigara Filtresi, Alkol ve Alkollü İçkilerin Üretim Ve/Veya Ticareti Faaliyetinde Bulunanlardan Teminat Alınması Hakkında Tebliğ Taslağı

Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan bir yazıda, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Tütün, Tütün Mamulleri, Makaron, Yaprak Sigara Kağıdı, Sigara Filtresi, Alkol ve Alkollü İçkilerin Üretim ve/veya Ticareti Faaliyetinde Bulunanlardan Teminat Alınması Hakkında Tebliğ Taslağı" hakkında görüş talep edildiği bildirilmektedir.

Bilgileri ve bahse konu taslağa dair ilgili ihracatçı firmalarımızın olası görüş ve önerilerinin **07 Aralık 2023 tarihi saat 12.00'ye kadar** Bakanlığa iletilmek üzere Genel Sekreterliğimiz sanayi@akib.org.tr e-posta adresine gönderilmesi beklenmektedir.

Ekler:

- 1- Tebliğ Taslağı
- 2- Gerekçe

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.

Tarım ve Orman Bakanlığından:

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ, MAKARON, YAPRAK SİĞARA KÂĞIDI, SİĞARA FİLTRESİ, ALKOL VE ALKOLLÜ İÇKİLERİN ÜRETİM VE/VEYA TİCARETİ FAALİYETİNDE BULUNANLARDAN TEMİNAT ALINMASI HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2023/50)

Amaç ve Kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalatı faaliyetleri ile tütün ticareti yetki belgesi kapsamında faaliyette bulunanlar veya bulunmak üzere Bakanlığa başvuru yapanlar ile belge tadili veya süre uzatımına ilişkin talepleri olanlardan teminat alınması amacıyla hazırlanmıştır.

(2) Bu Tebliğ, tütün üreticileri ile tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri hariç olmak üzere; tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalatı faaliyetleri ile tütün ticareti yetki belgesi kapsamında faaliyette bulunanlar veya bulunmak üzere Bakanlığa başvuru yapanlar ile belge tadili veya süre uzatımına ilişkin talepleri olanlardan alınacak teminat tutarlarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun 8/A maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ’de geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Teminat: 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılanları, ifade eder.

Teminat alınması

MADDE 4 – (1) Tesis Kurma Uygunluk Belgesi ve/veya Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi bulunanlar ile Tesis Kurma Uygunluk Belgesi almak ya da üretim tesisini devralmak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden;

- a) Sigara kategorisinde ellimilyon Türk Lirası,
 - b) Makaron kategorisinde kırkmilyon Türk Lirası,
 - c) Nargilelik tütün mamulü kategorisinde yirmibeşmilyon Türk Lirası,
 - ç) Puro ve sigarillo kategorisinde yirmimilyon Türk Lirası,
 - d) Sarmalık kıyılmış tütün mamulü kategorisinde yirmimilyon Türk Lirası,
 - e) Pipoluk tütün mamulü kategorisinde beşmilyon Türk Lirası,
 - f) Yaprak sigara kağıdı kategorisinde beşmilyon Türk Lirası,
 - g) Sigara filtresi kategorisinde beşmilyon Türk Lirası,
- teminat alınır.

(2) Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi ve/veya Tütün İşleme Tesisi Faaliyet Uygunluk Belgesi bulunanlar ile Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi almak ya da işleme tesisini devralmak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden onmilyon Türk Lirası teminat alınır.

(3) Alkollü içki sektöründe, Tesis Kurma İzin Belgesi ve/veya Üretim İzin Belgesi bulunanlar ile Tesis Kurma İzin Belgesi almak ya da üretim tesisini devralmak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden;

a) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 20.000 litre ve altında yıllık kapasitesi olanlardan beşmilyon Türk Lirası,

b) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 20.000 litre üzeri ve 300.000 litre ve altında yıllık kapasitesi olanlardan onmilyon Türk Lirası,

c) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 300.000 litre üzeri yıllık kapasitesi olanlardan otuzmilyon Türk Lirası,

ç) Distile alkollü içki ana kategorisinde yıllık kapasiteye bakılmaksızın ellimilyon Türk Lirası,

teminat alınır.

(4) Alkol sektöründe Tesis Kurma Uygunluk Belgesi, İşleme İzin Belgesi, Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi bulunanlar ile Tesis Kurma Uygunluk Belgesi ve İşleme İzin Belgesi almak ya da üretim ve işleme tesisini devralmak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden;

a) Etil alkol ve metanol işleme tesisleri için beşmilyon Türk Lirası,

b) Etil alkol ve metanol üretim tesisleri için ellimilyon Türk Lirası,
teminat alınır.

(5) Puro ve Sigarillo İthalatı Yetki Belgesi bulunanlar ile bu belgeyi almak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden beşmilyon Türk Lirası teminat alınır.

(6) Tütün Ticareti Yetki Belgesi bulunanlar ile bu belgeyi almak amacıyla başvuru yapan gerçek ve tüzel kişilerden beşmilyon Türk Lirası teminat alınır.

(7) Alkol ve Alkol İçki İthalatı için Dağıtım Yetki Belgesi ve Dağıtım Uygunluk Belgesi bulunanlar ile bu belgeleri almak için başvuru yapanlardan;

a) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 20.000 litre ve altında yıllık faaliyet hacmi için beşmilyon Türk Lirası,

b) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 20.000 litre üzeri ve 300.000 litre ve altı yıllık faaliyet hacmi için onmilyon Türk Lirası,

c) Fermente alkollü içki ana kategorisinde toplam 300.000 litre üzeri yıllık faaliyet hacmi için otuzmilyon Türk Lirası,

ç) Distile alkollü içki ana kategorisinde ellimilyon Türk Lirası,

d) Etil alkol ithalatı için ellimilyon Türk Lirası,

e) Metanol ithalatı için ellimilyon Türk Lirası,

f) Analiz amaçlı etil alkol ithalatı için beşmilyon Türk Lirası,

g) Analiz amaçlı metanol ithalatı için birmilyon Türk Lirası,

teminat alınır.

(8) Alkollü içki üretici firmalarının proje revizyonu ve proje tadilatı kapsamında yıllık kapasitelerinin değişmesi ile alkollü içki ithalatçı firmalarının faaliyet hacimlerinin değişmesi durumunda teminat tutarları yeni duruma göre güncellenir.

(9) Tesis Kurma Uygunluk Belgesi, Tesis Kurma İzin Belgesi ve Tütün İşleme Tesisi Kurma Uygunluk Belgesi alınması aşamasında verilen teminat miktarı, Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi alınması aşamasında güncellenerek devam ettirilir.

(10) Tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içki sektörlerinde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerden bu tebliğ kapsamında alınacak teminat tutarının toplamı 50.000.000 Türk Lirasını geçemez.

(11) Tütün ve/veya tütün mamulleri sektöründe tütün işleme tesisi, sigara, sarmalık kıyılmış tütün mamulü, nargilelik tütün mamulü, pipoluk tütün mamulü ile puro ve sigarillo kategorilerinin her hangi birinde üretim tesisi bulunan veya tesis kurma aşamasında olan gerçek veya tüzel kişilerden Tütün Ticareti Yetki Belgesi için ayrıca teminat alınmaz.

Teminat türü, verme zamanı ve yeri

MADDE 5 – (1) Firmalar faaliyetleri nedeniyle ilgili mevzuat kapsamında istenilen teminatlar için 3 üncü maddede tanımlanan teminatların biri veya birden fazlasını birlikte verebilirler.

(2) Teminatın bankalar tarafından verilen teminat mektupları ile sigorta şirketleri tarafından verilen kefalet senetleri olması halinde bunlar, bu Tebliğin ekindeki örneklere uygun olarak (Ek-1 ve Ek-2) kesin ve süresiz olarak düzenlenir ve Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne verilir. Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne ilgili bankanın veya sigorta şirketinin/acentanın teyidini müteakip kabul edilir.

(3) 4 üncü madde kapsamında verilecek teminatlar, teminat tutarını karşılama şartıyla, 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yer alan aynı veya farklı türden teminatla değiştirilebilir.

(4) Belge almak için başvuru yapan gerçek ve tüzel kişiler, bu Tebliğin 4 üncü maddesi kapsamında belirlenen teminatı; faaliyete ilişkin belgenin düzenlenmesi öncesinde Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne vermek zorundadır.

(5) Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne alınan teminatlar beş iş günü içinde Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığına, mükellefin gelir veya kurumlar vergisi (bu vergilerden mükellefiyeti bulunmayanların katma değer vergisi) yönünden bağlı buldukları vergi dairesine ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.

(6) 4733 sayılı Kanununun 8/A maddesi kapsamında teminat alınan gerçek ve tüzel kişilerin; teminatın alındığı tarihten sonra aynı maddede belirtilen, tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen idari para cezası, vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumunca 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilen diğer amme alacakları kapsamındaki borcunun, her bir alacaklı idare itibarıyla ayrı ayrı dikkate alınmak kaydıyla, alınan teminatın % 2'sini aşması halinde, ilgili idarenin talebi üzerine teminat Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne paraya çevrilir ve ilgili idareye gönderilir.

(7) 4733 sayılı Kanununun 8/A maddesi kapsamında birden fazla idareye ait toplam borç tutarının verilen teminattan yüksek olması hâlinde paraya çevrilen tutar alacaklı idareler arasında garameten taksim edilir.

(8) Tebliğ kapsamında alınan teminat tutarında azalma olması halinde durum, Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığına bildirilir. Tütün Alkol Dairesi Başkanlığınca firmadan, eksilen teminatın otuz gün içinde tamamlanması istenir.

Teminatın güncellenmesi

MADDE 6 – (1) Tebliğ kapsamında verilecek teminat tutarı, Bakanlıkça farklı bir belirleme yapılmadığı sürece takvim yılı başından geçerli olmak üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde yapılan hesaplamalarda yüz Türk lirası kesirleri dikkate alınmaz.

(2) Gerçek ve tüzel kişiler yeniden değerlendirme oranında artırılan teminat tutarlarını her yıl ocak ayı sonuna kadar güncellemek zorundadırlar.

(3) Teminat tutarlarında herhangi bir sebeple eksilme olması durumunda ilgili firma tarafından bildirim tarihinden itibaren 30 gün içinde güncel miktarlara tamamlanır.

(4) Eksilen teminat tutarları ile güncelleme bilgileri, teminatın verildiği Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığına beş iş günü içerisinde bildirilir.

(5) Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü, verilen teminatlara ilişkin her türlü bilgi ve değişikliği Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığına ivedi olarak bildirir.

Teminatın iadesi

MADDE 7 – (1) Tebliğ kapsamında alınan teminatlar; ilgili belgenin iptal edilmesi, faaliyetin sona ermesi veya tesisin devri halinde, 4733 sayılı Kanunun 8/A maddesinde belirtilen idari para cezası, vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumunca 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilen diğer amme alacakları kapsamında borcun olmaması, tesisin kapatılması veya faaliyetin sona erdirilmesi ve tasfiye işlemleri için ilgili mevzuatında öngörülen hususların yerine getirilmesi ve hakkında başlanılmış vergi incelemesi bulunmaması şartıyla talep üzerine ilgisine iade edilir.

Yaptırım

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında verilmesi gereken teminatları süresi içinde vermeyenler, 6 ncı madde kapsamında güncellemeyenler ile eksilen teminatları süresi içinde tamamlamayanların faaliyetlerine ilişkin belgeler, 4733 sayılı Kanunun 8/A maddesi kapsamında askıya alınır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Tebliğ kapsamında faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler, 4 üncü madde kapsamındaki teminatları, Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihinden itibaren altmış gün içinde Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ, 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10– (1) Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

GEREKÇE

Bilindiği üzere; 30/11/2022 tarihli ve 7423 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle 4733 sayılı Kanuna 8 inci maddeden sonra gelmek üzere “Teminat alınması” başlıklı 8/A maddesi eklenerek, 4733 sayılı Kanuna göre tütün üreticileri ile tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri hariç olmak üzere, tütün, tütün mamuller, makaron, yaprak sigara kağıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalat faaliyetleri ile tütün ticareti yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin; izin, uygunluk ve yetki belgesi bulunanlar ile izin, uygunluk ve yetki belgesi başvurusu, tadili veya süre uzatımına ilişkin talepleri olanlardan, doğabilecek idari para cezası ve vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumunca 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilen diğer amme alacaklarının güvenliğini sağlamak amacıyla elli milyon Türk Lirasına kadar teminat alınacağı hüküm altına alınmış, teminat miktarının belirlenmesi için Bakanlığımıza yetki verilerek, bu yetkinin Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile çıkarılacak tebliğ ile kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda hazırlanan Tebliğ Taslağı ile; teminat olarak kabul edilecek menkuller, teminat miktarları, teminat verme zamanı ve yeri, güncellenmesi, iadesi ve teminat uygulamasına aykırı davranılması durumunda uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmiştir.